EUROPA-PARLAMENTET 2009 - 2014

Mødedokument

20.3.2012 B7-0190/2012

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af Rådets og Kommissionens redegørelser

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

om statusrapport 2011 for Montenegro
(2011/2890(RSP))

Charles Tannock
for Udenrigsudvalget

B7-0190/2012

Europa-Parlamentets beslutning om statusrapport 2011 for Montenegro (2011/2890(RSP))

Europa-Parlamentet,

– der henviser til stabiliserings- og associeringsaftalen af 29. marts 2010 mellem De Europæiske Fællesskaber og deres medlemsstater på den ene side og Republikken Montenegro på den anden side[1],

– der henviser til konklusionerne fra Det Europæiske Råd af 19.-20. juni 2003 og bilaget med titlen "Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan: På vej mod europæisk integration",

– der henviser til Det Europæiske Råds afgørelse af 9. december 2011 om Montenegros fremskridt i tiltrædelsesprocessen[2],

– der henviser til Det Europæiske Råds afgørelse af 17. december 2010 om at give Montenegro status som kandidatland til tiltrædelse af Den Europæiske Union[3],

– der henviser til arbejdsdokumentet fra Kommissionens tjenestegrene af 12. oktober 2011 om statusrapport 2011 for Montenegro, (SEK(2011)1204),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 12. oktober 2011 til Europa-Parlamentet og Rådet "Udvidelsesstrategi og vigtigste udfordringer 2011-2012" (COM(2011)0666),

– der henviser til Kommissionens meddelelse af 9. november 2010 til Europa-Parlamentet og Rådet vedrørende Kommissionens udtalelse om Montenegros ansøgning om medlemskab af Den Europæiske Union (COM(2010)0670),

– der henviser til erklæringen og henstillingerne fra det tredje møde i Det Parlamentariske Stabiliserings- og Associeringsudvalg EU-Montenegro (SAPC) den 3.-4. oktober 2011,

– der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,

A. der henviser til, at medlemsstaterne tilstræber at indlede tiltrædelsesforhandlinger med Montenegro i juni 2012, og at Kommissionen af Det Europæiske Råd er blevet anmodet om at foreslå en ramme for forhandlingerne med Montenegro;

B. der henviser til, at Det Europæiske Råd har pålagt Rådet at undersøge Montenegros fremskridt på grundlag af en rapport fra Kommissionen;

C. der henviser til, at der fortsat er bred politisk enighed om EU-relaterede anliggender i

[1] EUT L 108 af 29.4.2010, s. 3.
[2] Jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råd (139/1/11) af 9. december 2011.
[3] Jf. konklusionerne fra Det Europæiske Råd (30/1/10) af 16.-17. december 2010.

Montenegro, og at målet om gøre fremskridt i retning af medlemskab af EU og NATO er en hjørnesten i landets udenrigspolitik; der henviser til, at reformbestræbelser kræver en stærk politisk vilje og et altoverskyggende ønske om at klare de kommende udfordringer i forbindelse med tiltrædelsesprocessen;

D. der henviser til, at Montenegro har gjort betydelige fremskridt i retning af at opfylde de syv hovedprioriteter, som Kommissionen fastlagde i 2010, især angående forbedringer af parlamentets arbejde og valgreglerne, professionalismen i den offentlige forvaltning, retsvæsenets uafhængighed, bekæmpelse af korruption, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, sikring af mediefriheden og styrkelse af samarbejdet med civilsamfundet;

E. der henviser til, at Montenegro har oplevet en beskeden økonomisk genopretning sammen med en lav inflation, en betydelig tilstrømning af direkte investeringer fra udlandet og en lille mindskelse af arbejdsløsheden; der henviser til, at Montenegro har implementeret de handelsrelaterede bestemmelser i stabiliserings- og associeringsaftalen med EU;

F. der henviser til, at det er nødvendigt, at Montenegro gennemfører yderligere reformer – ved effektivt at gennemføre regeringens handlingsplan for hovedprioriteterne og ved at fremskynde genopretningen efter den økonomiske krise – og samtidig sikrer en passende kontrol med de offentlige udgifter og udlandsgælden, som er højere end det foregående år ifølge tallene for 2011; der endvidere henviser til, at Montenegro er nødt til at fastholde den finanspolitiske stabilitet samt styrke og opbygge den administrative og institutionelle kapacitet, der er nødvendig for at opfylde kravene i forbindelse med et fremtidigt EU-medlemskab;

Generelle bemærkninger

1. påskønner Det Europæiske Råds afgørelse om at sigte mod at indlede optagelsesforhandlinger med Montenegro i juni 2012; opfordrer medlemsstaterne til ikke unødigt og urimeligt at forsinke forhandlingernes start, eftersom Montenegro hidtil har gjort betydelige fremskridt i retning af opfyldelsen af de krævede benchmarks;

2. understreger behovet for at sende et positivt signal til Montenegro og andre lande, der arbejder hårdt på at opfylde kriterierne for medlemskab; er overbevist om, at kandidatlande og potentielle kandidatlande bør bedømmes udelukkende på grundlag af deres egne fortjenester og fremskridt i opfyldelsen af disse kriterier, og at deres tiltrædelsesproces på ingen måde bør knyttes til fremskridtene i andre nabolande eller kandidatlande, hvis man ønsker at sikre udvidelsesprocessens troværdighed;

3. noterer sig med tilfredshed, at instrumentet til førtiltrædelsesbistand (IPA) fungerer godt i Montenegro; tilskynder både den montenegrinske regering og Kommissionen til at forenkle den administrative procedure for tildeling af IPA-støtte med det formål at gøre støtten mere tilgængelig for mindre organisationer, herunder ngo'er, fagforeninger og andre støttemodtagere;

4. finder det prisværdigt, at Montenegro har sikret en høj grad af overensstemmelse med kriterierne for medlemskab ved at opnå generelt tilfredsstillende resultater på hovedprioritetsområderne;

5. understreger i denne forbindelse, at det er nødvendigt og vigtigt at gøre en omfattende og solid indsats for at gennemføre reformer med særlig fokus på retsstatsforhold og grundlæggende rettigheder; understreger, at det vigtigste mål for en sådan indsats er foranstaltninger til bekæmpelse af korruption og organiseret kriminalitet – disse foranstaltninger vil fortsat være af afgørende betydning under hele Montenegros tiltrædelsesproces; opfordrer myndighederne i Montenegro til fortsat at gennemføre deres forpligtelser i henhold til stabiliserings- og associeringsaftalen uden problemer; mener, at EU-institutionerne vil være bedre i stand til at overvåge og fremme retsreformen, når kapitel 23 under tiltrædelsesforhandlingerne er åbnet;

6. glæder sig over Kommissionens nye strategi i tiltrædelsesforhandlingerne med åbningen af kapitel 23 og 24 ved indledningen af forhandlingerne og håber, at disse to kapitler vil blive åbnet hurtigst muligt for at fremskynde retsreformerne i Montenegro yderligere;

7. erindrer om, at EU bygger på værdierne tolerance og lige rettigheder for alle i samfundet; opfordrer Montenegro til fortsat at opretholde en konstruktiv dialog mellem de politiske kræfter med henblik på at sikre sammenhængskraften i dette multietniske land og overvinde de resterende kulturelle og nationale splittelser samt forebygge potentiel diskrimination;

Politiske kriterier

8. glæder sig over de lovgivningsmæssige tiltag til forbedring af det nationale parlaments arbejde; anbefaler dog, at der gøres yderligere bestræbelser på at gøre lovgivningsprocessen mere gennemskuelig, at man styrker offentlighedens deltagelse i udviklingen af ny lovgivning gennem et endnu tættere samarbejde med aktører fra civilsamfundet, styrker parlamentets administrative kapacitet med henblik på at forbedre de parlamentariske præstationer, både hvad angår udarbejdelsen af lovgivning og i forbindelse med det politiske tilsyn og den demokratiske kontrol med den udøvende magt, at rådgivende og kontrollerende høringer anvendes oftere og mere effektivt, samt at der systematisk følges op på parlamentariske forespørgsler og spørgsmål til regeringen; anbefaler mere konkret, at det relevante udvalgs funktioner og beføjelser øges, således at Parlamentet har tilstrækkelig og effektiv kontrol med den europæiske integrationsproces;

9. glæder sig over vedtagelsen af ændringer til loven om valg af kommunale byrådsmedlemmer og parlamentsmedlemmer, som var et af de uopfyldte krav fra de syv hovedprioriteter; opfordrer dog Montenegros myndigheder til at supplere disse lovgivningsmæssige resultater med nye tiltag til fremme af ligestillingen mellem mænd og kvinder, da denne endnu ikke er sikret i praksis;

10. fremhæver det problem, at kvinder fortsat er voldsomt underrepræsenteret i parlamentet, på ledende regeringsposter og i beslutningstagende stillinger i den offentlige og den private sektor; glæder sig derfor over de nye bestemmelser, som foreskriver 30 % kvindelige kandidater på kandidatlisterne, men er i denne forbindelse bekymret for, at ligestilling mellem kønnene ikke garanteres i praksis; er ligeledes bekymret over den udbredte krænkelse af kvinders arbejdstagerrettigheder, herunder retten til ligeløn; opfordrer de montenegrinske myndigheder til at fremskynde mainstreamingen af ligestillingspolitikker og indføre ligelønsprincippet;

11. roser de ændringer, der er vedtaget i loven om uddannelse, som sætter en stopper for en lang politisk strid om det serbiske sprogs stilling i Montenegros uddannelsessystem; er af den opfattelse, at dette positive kompromis afspejler den brede konsensus blandt alle politiske kræfter om at styrke landets sammenhængskraft, men også dets multietniske og multireligiøse karakter;

12. betragter den nye strategi for en reform af den offentlige administration for perioden 2011-2016 som et positivt skridt, der tager sigte på at indføre europæiske standarder for ansættelse og forfremmelse samt foranstaltninger til forbedring af statsadministrationens effektivitet; opfordrer indtrængende Montenegros regering til at løse de væsentligste eksisterende problemer inden for det administrative systems beslutningsprocesser og forvaltningsarbejde, herunder systemet for uddelegering og decentralisering af beføjelser, for at skabe et apolitisk og professionelt embedsværk, der handler effektivt og upartisk; opfordrer myndighederne til at prioritere god regeringsførelse, bidrage til den gradvise ændring af den juridiske og administrative kultur og til at tackle overbelastningen og overbebyrdelsen af de administrative strukturer;

13. bemærker, at der er sket fremskridt i reformen af retsvæsenet, herunder nedbringelse af puklen af sager ved domstolene, vedtagelse af foranstaltninger til styrkelse af dommernes og anklagernes uafhængighed, ansvarlighed, upartiskhed og effektivitet, som er en af hovedprioriteterne, og mere systematisk anvendelse i rådet af dommere og offentlige anklagere af disciplinærsager mod mistænkte dommere og anklagere; opfordrer Montenegros parlament til at vedtage forfatningsbestemmelser, som kan styrke retsvæsenets retlige uafhængighed og ansvarlighed og rådet af dommere og offentlige anklagere retlige uafhængighed og faglige autonomi; understreger behovet for at overvåge reglerne om korruption og interessekonflikter mere effektivt; opfordrer til en forenkling af retssystemet med det formål at forbedre retsvæsenets effektivitet, eftersom Montenegro fortsat er et af de lande i Europa, der har flest grundlæggende by- eller underretter, dommere og anklagere og mest administrativt personale pr indbygger;

14. opfordrer de montenegrinske myndigheder til at fokusere på udvælgelsen af dommere og anklagere, deres økonomiske uafhængighed og på streng implementering af disciplinære bestemmelser mod både dommere og anklagere i tilfælde af overtrædelse af gældende bestemmelser; opfordrer endvidere myndighederne til at øge gennemsigtigheden i retsvæsenet; gentager sin opfordring til at sikre et forudsigeligt retssystem og dermed offentlighedens tillid; anmoder om, at der på domstolenes budget bevilges tilstrækkelige midler til infrastruktur, udstyr og uddannelse med henblik på at forbedre retsvæsenets effektivitet; finder det vigtigt, at der fastlægges fælles kriterier for uddannelse af dommere, som det juridiske uddannelsescenter skal anvende;

15. glæder sig over yderligere store fremskridt i forbindelse med vedtagelse af lovgivningen mod korruption, navnlig den nye lov om offentlige indkøb, loven om finansiering af politiske partier og ændringerne af loven om interessekonflikt; bemærker dog, at den nye lov om offentlige indkøb muligvis er mere restriktiv end tidligere lovgivning og derfor kan afskrække fra indberetning af korruption; er bekymret over den betydelige rolle, som repræsentanter for de politiske partier indtager i kommissionen til forebyggelse af interessekonflikter, der er ansvarlig for gennemførelsen af de nye ændringer i loven om interessekonflikter; er af den opfattelse, at det nuværende lovforslag om fri adgang til

information kan begrænse adgangen til information og derved kan begrænse civilsamfundsorganisationernes og mediernes mulighed for at afsløre korruptionssager; bemærker, at korruption stadig er udbredt på mange områder, fortsat giver anledning til særlig bekymring og desuden kan medføre betydelige udgifter på de offentlige finanser;

16. opfordrer regeringen til konsekvent at gennemføre lovgivning til bekæmpelse af korruption og lovgivning om finansiering af politiske partier og valgkampagner; anmoder de kompetente retshåndhævende myndigheder om at gøre en omfattende korruptionsbekæmpende indsats og sørge for, at flere korruptionssager fører til domfældelse, også korruptionssager på højt plan; opfordrer de montenegrinske myndigheder til at indføre mere præcise mekanismer til fornuftig gennemførelse og overvågning af korruptionsbekæmpelsesinitiativer, og til at fremme samarbejdet mellem forskellige organer og udveksling af oplysninger især mellem politi og anklagere; opfordrer Montenegros parlament til at styrke sin kontrol af de myndigheder, der er ansvarlige for korruptionsbekæmpelse; opfordrer myndighederne til at kaste mere lys over beskyldninger om korruption, navnlig i sager om privatisering; anmoder Kommissionen om at foretage en vurdering af, hvilke virkninger og resultater tildelingen af EU-midler har haft for reformen af retsvæsenet og bekæmpelsen af korruption;

17. understreger behovet for at intensivere kampen mod organiseret kriminalitet, navnlig med hensyn til styrkelse af politiets og anklagemyndighedernes administrative og efterforskningsmæssige kapacitet og således forbedre disse organers effektivitet; anser det for vigtigt at intensivere bestræbelserne på en effektiv opfølgning på efterforskningen af forbrydelser og til yderligere at udvide det internationale og regionale samarbejde om bekæmpelse af organiseret kriminalitet, først og fremmest hvidvaskning af penge og smugleri;

18. konstaterer, skønt de lovgivningsmæssige fremskridt, der er gjort for at sikre ytringsfrihed i medierne, anerkendes, at der angiveligt stadig forekommer tilfælde af trusler og fysisk vold mod journalister og forlydender om begrænsning af mediefriheden; er bekymret over puklen af sager ved domstolene mod medier og journalister om bagvaskelse og injurier;

19. opfordrer Montenegros myndigheder til grundigt at efterforske sager om fysisk vold mod og trusler mod journalister og til at vise deres vilje til at sikre medier, der er fri for politisk indblanding; opfordrer indtrængende myndighederne til seriøst at efterforske og rejse tiltale i sagerne om mord og overfald på journalister samt brandattentaterne mod køretøjer, der tilhører avisen *Vijesti*, og retsforfølge de ansvarlige for overfaldet på et tv-hold fra *Vijesti* i november 2011 i Humci i nærheden af Nikšić; anmoder myndighederne om at sikre de lovgivende myndigheders uafhængighed og tilvejebringe de nødvendige betingelser for, at det selvregulerende medieorgan kan begynde at fungere på grundlag af de bedste europæiske standarder; anmoder Montenegros regering om at foreslå, at den eksisterende lovgivning om informationsfrihed ændres på en sådan måde, at det ikke fører til en begrænsning af adgangen til information eller af gennemsigtigheden; opfordrer journalisterne til at overholde fagets etiske regler og standarder vedrørende respekten for privatlivets fred og den menneskelige værdighed i medierne;

20. glæder sig over regeringens bestræbelser på at forbedre samarbejdet med ikke-statslige organisationer og opfordrer den til fortsat at høre civilsamfundet i den politiske

beslutningsproces og lovgivningsarbejdet; finder det positivt, at statslige institutioner har udpeget ngo-kontaktpersoner, og at mange af disse institutioner fastsætter kriterierne og procedurerne for udvælgelse af civilsamfundets repræsentanter til de relevante arbejdsgrupper nedsat af regeringen; understreger imidlertid betydningen af også at styrke dialogen med fagforeningerne samt med civilsamfundsorganisationer, der repræsenterer og beskæftiger sig med de mest sårbare grupper og med ligestillingsspørgsmål;

21. glæder sig over den generelt gode situation hvad angår forbindelserne mellem de forskellige etniske grupper, herunder forvaltningen af følsomme emner som etnicitet og sprog i forbindelse med folketællingen; noterer sig med tilfredshed, at de lovgivningsmæssige rammer for antidiskriminationspolitikker og beskyttelse af mindretal stort set er på plads, herunder premierministerens rådgiver om menneskerettigheder og beskyttelse mod forskelsbehandling; understreger, at der stadig er behov for en yderligere indsats hvad angår gennemførelsen heraf; opfordrer Montenegros myndigheder til at træffe yderligere foranstaltninger for at sikre en bedre repræsentation af mindretal i offentlige institutioner på nationalt og lokalt plan, eftersom personer, der tilhører mindretal, fortsat er underrepræsenterede i de offentlige institutioner; opfordrer myndighederne til at bekæmpe diskrimination af romaer, ashkalier og egyptere og forbedre deres levevilkår, adgang til socialsikrings-, sundheds-, uddannelses-, bolig- og beskæftigelsestjenester; opfordrer desuden regeringen og de lokale myndigheder til at undertegne EU-rammen for de nationale strategier for romaernes integration og til at iværksætte og forelægge en tiårig national inklusionsstrategi for perioden efter udløbet af den nuværende strategi for 2008-2012 for at forbedre situationen for romaer, ashkalier og egyptere;

22. glæder sig over den nylige vedtagelse af loven mod diskrimination, som udtrykkeligt nævner seksuel orientering og kønsidentitet, og opfordrer til ordentlig gennemførelse af den eksisterende lovgivningsmæssige ramme for bekæmpelse af diskrimination; anmoder de montenegrinske myndigheder om at styrke foranstaltningerne med henblik på at implementere landets lovgivningsmæssige og institutionelle ramme for bøssers, lesbiskes, biseksuelles og transseksuelles (BLBT) rettigheder; tilskynder myndighederne til at træffe foranstaltninger med sigte på at afholde folk fra at fremsætte trusler mod BLBT-organisationer og –personer samt til at gøre deres yderste for at forhindre angreb på BLBT-befolkningen;

23. fremhæver, at Montenegro har ratificeret Den Internationale Arbejdsorganisations otte grundlæggende konventioner om arbejdsrettigheder og den ændrede europæiske socialpagt; påpeger, at der stadig findes restriktioner, selv om arbejdsloven indeholder grundlæggende arbejdstager- og fagforeningsrettigheder; tilskynder Montenegro til at styrke arbejdstager- og fagforeningsrettighederne yderligere; fremhæver den vigtige rolle, som dialogen mellem arbejdsmarkedets parter spiller, og opfordrer Montenegros regering til at øge sine ambitioner i det sociale råd og styrke det yderligere; understreger, at det er vigtigt, at arbejdet i det sociale råd gøres mere åbent og effektivt;

24. understreger, at alle politiske partier, uanset hvilken befolkningsgruppe de repræsenterer, bør tilstræbe at fastholde et konstruktivt og modent politisk klima og undlade at tage imod politiske direktiver fra tredjelande;

25. tilskynder Montenegro til at forbedre den lovgivningsmæssige ramme for handicappedes rettigheder og forbedre deres adgang til beskæftigelse, herunder i offentlige institutioner; opfordrer myndighederne til at tilpasse det offentlige rum til deres behov og til fortsat at organisere oplysningskampagner om social integration af mennesker med handicap;

26. noterer sig, at der i øjeblikket befinder ca. 15 000 flygtninge, internt fordrevne personer og andre fordrevne, der stammer fra Kroatien, Bosnien-Hercegovina og Kosovo, i Montenegro, og opfordrer Montenegros regering til at finde en varig og bæredygtig løsning på problemet ved bl.a. at gennemføre sin strategi på området fuldt ud og ved at skærpe sin indsats for at sikre fordrevne personers retsstilling; finder det vigtigt, at de kan vende tilbage til deres hjemlande, og nødvendigt at fjerne de tilbageværende hindringer mellem landene i regionen og lette hjemrejsen; bemærker med tilfredshed Montenegros proaktive rolle i det regionale program "Beogradinitiativet" og vedtagelsen af en handlingsplan til gennemførelse af strategien for en permanent løsning på problemet med fordrevne og internt fordrevne i Montenegro;

Økonomiske kriterier

27. finder det prisværdigt, at Montenegro har bevaret sin makroøkonomiske stabilitet, men bemærker dog også, at der forventes en opbremsning i den økonomiske vækst, og at der fortsat er stor arbejdsløshed; opfordrer regeringen til at fremskynde genopretningen efter den alvorlige økonomiske recession i 2009 og samtidig opretholde den finanspolitiske stabilitet med håndhævelse af en mere forsigtig finanspolitik og en mindskelse af den offentlige gæld for at skabe en sund økonomisk udvikling med henblik på at forbedre levestandarden;

28. glæder sig over vedtagelsen af vigtige strukturelle reformer, herunder indførelsen af en offentlig pensionsordning, effektiviseringen af den offentlige beskæftigelsespolitik og indførelsen af en ny finansieringsordning for lokale selvstyreinstanser; opfordrer Montenegro til at videreføre de strukturelle reformer, især styrkelsen af retsstaten, den fysiske infrastruktur og de menneskelige ressourcer, og til at træffe yderligere foranstaltninger til at fjerne hindringer for erhvervslivet og forbedre erhvervsklimaet samt øge fleksibiliteten på arbejdsmarkedet og fremme konkurrenceevnen på eksportmarkederne; er fortsat bekymret over den betydelige andel af uformel beskæftigelse og omfanget af den uformelle økonomi, hvilket skaber væsentlige udfordringer for Montenegros økonomi og samfund;

29. glæder sig over vedtagelsen af udviklingsstrategien for små og mellemstore virksomheder for 2011-2015 og strategien til fremme af konkurrenceevnen på mikroniveau for 2011-2015; opfordrer regeringen til at forbedre koordineringen af de forskellige institutioner på området, forbedre indsamlingen af data om SMV'er og styrke ordningen med en central virksomhedsregistrering for at sikre, at disse strategier gennemføres effektivt;

Evne til at påtage sig forpligtelserne ved medlemskab

30. opfordrer Montenegros regering til væsentligt at styrke den institutionelle og administrative kapacitet samt al tiltrædelsesrelateret samarbejde og koordinering mellem de relevante statslige institutioner; opfordrer i denne forbindelse myndighederne til at styrke den administrative kapacitet i ministeriet for udenrigsanliggender og europæisk

integration og til at styrke kapaciteten i ministerier, der beskæftiger sig med centrale områder af EU's regelværk; opfordrer myndighederne til at tackle opsplitningen af det administrative system og de overlappende kompetencer samt til at udvikle den politiske beslutningskapacitet i fagministerierne med det formål at forbedre lovgivningskvaliteten og i sidste ende styrke retsstaten;

31. glæder sig over vedtagelsen af regeringens plan for Montenegros energipolitik frem til 2030 og bemærker, at reformen af energisektoren er en særlig vigtig udfordring for landet; opfordrer indtrængende myndighederne til at fremskynde udviklingen på området for energiforsyningssikkerhed og energieffektivitet og til at øge bestræbelserne på at skabe lovgivningsmæssige rammer, som kan fremme øget brug af vedvarende energikilder inden for alle sektorer som krævet i de relevante EU-bestemmelser om vedvarende energi;

32. opfordrer Montenegro til at gøre fremskridt med hensyn til tilpasningen af den nationale lovgivning til EU-retten for så vidt angår adgang til miljøoplysninger, adgang til domstolene, miljøansvar og bestemmelserne om strategisk miljøvurdering af grænseoverskridende aspekter; opfordrer indtrængende myndighederne til mere systematisk at integrere miljø- og klimaændringsspørgsmål i andre sektorpolitikker; anser det for særligt vigtigt at tage hånd om problemerne med fast affald, spildevand og det dårligt regulerede affaldsforvaltningssystem samt at indføre strengere strafferetlige foranstaltninger for alle, der overtræder de pågældende regler, og indføre et effektivt overvågningssystem; gentager endvidere mere generelt, at der er behov for at løse den uklare ansvarsfordeling mellem myndighederne og den manglende konsekvens i deres handlinger, da dette i alvorlig grad hæmmer fremskridt inden for miljøbeskyttelse;

33. erindrer om, at over 25 % af Europas biodiversitet befinder sig i Vestbalkan; erindrer desuden om, at mange små og store floder og søer – hvoraf de største er henholdsvis Morača-floden og Skadar-søen - huser mange sjældne arter; opfordrer de montenegrinske myndigheder til at genoverveje planerne om at opføre store vandkraftværker og til at basere energiforsyningen på denne energikilde; erindrer om behovet for at udarbejde en ny energistrategi, som tager højde for de mange forskellige vedvarende energikilder, herunder vandkraft på mindre plan; erindrer om nødvendigheden af også at respektere naturarven, hvilket er nedfældet i forfatningen, der omtaler Montenegro som en økologisk stat, og den omstændighed, at naturarv og turisme er to vigtige bærende elementer i den montenegrinske økonomi; opfordrer indtrængende de montenegrinske myndigheder til altid at gennemføre miljømæssige og sociale konsekvensvurderinger, inden der træffes beslutninger om opførelse af nye anlæg, i overensstemmelse med EU's og internationale standarder som Århuskonventionen og Espookonventionen; opfordrer desuden indtrængende de montenegrinske myndigheder til at indlede grundige og gennemsigtige høringsprocesser, som inddrager relevante civilsamfundsorganisationer i forbindelse med planlægningen af fremtidige vandkraftværksprojekter og til at offentliggøre relevante afgørelser, ekspertudtalelser og anden dokumentation;

34. roser Montenegro for at være blevet et internationalt turistmål med et stort potentiale for videreudvikling; bemærker dog de potentielle miljørisici, der er forbundet med turismen, og opfordrer myndighederne til at tage yderligere skridt for at beskytte naturen, også langs adriaterhavskysten;

35. opfordrer Montenegros regering til at fremskynde etableringen af de strukturer, der er nødvendige for at forvalte den fælles landbrugspolitik, såsom et udbetalende organ og et integreret forvaltnings- og kontrolsystem; opfordrer endvidere til fremskridt i udviklingen inden for landbruget og udviklingen af landdistrikterne, bl.a. ved at fortsætte bestræbelserne på politikudvikling og ved at gøre brug af den finansielle bistand, der er til rådighed;

36. glæder sig over, at Montenegro blev optaget som medlem af Verdenshandelsorganisationen på WTO-ministerkonferencen den 17. december 2011; er af den opfattelse, at WTO-medlemskabet vil give et mere gennemsigtigt, forudsigeligt og attraktivt miljø for handel og udenlandske investeringer;

37. opfordrer Montenegros myndigheder til at gennemføre den relevante lovgivning vedrørende centralbankens uafhængighed, monetær finansiering, privilegeret adgang til offentlige finansielle institutioner og beskyttelse af euroen; bemærker, at konsekvenserne for Montenegros monetære system bør præciseres nøje og behandles under de fremtidige tiltrædelsesforhandlinger;

38. roser Montenegro for den hidtil problemfri gennemførelse af visumfritagelsesordningen med Schengen-området, som trådte i kraft den 19. december 2009; opfordrer dog indtrængende myndighederne til at opgradere den administrative kapacitet i ministeriet for udenrigsanliggender og europæisk integration (MFAEI) samt dets diplomatiske og konsulære netværk, f.eks. ved at etablere en onlineforbindelse mellem ministeriets nationale visumsystem og de diplomatiske og konsulære repræsentationer og ved at indføre en visummærkat med sikkerhedselementer;

Regionalt samarbejde

39. glæder sig over Montenegros engagement og dets konstruktive rolle med at bidrage til den regionale stabilitet og styrke gode naboskabsforbindelser med andre lande på Vestbalkan; bemærker med tilfredshed Montenegros proaktive deltagelse i forskellige regionale initiativer i Sydøsteuropa; fremhæver i særdeleshed Montenegros engagement i forbindelse med undertegnelsen af udleveringsaftaler med Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Serbien, indgåelsen af samarbejdsaftaler med finansielle efterretningstjenester i andre lande og tilslutningen den 7. november 2011 til erklæringen fra udenrigsministrene for Serbien, Montenegro, Kroatien og Bosnien-Hercegovina om løsninger på flygtningespørgsmålet i regionen;

40. glæder sig over, at både Montenegro og Serbien har udvist vilje til at anbringe de bilaterale forbindelser på et mere solidt grundlag; opfordrer de politiske og religiøse ledere i begge lande til at fortsætte deres bestræbelser på at forbedre grundlaget for dialogen mellem de etniske og de religiøse grupper med henblik på at nå frem til en aftale om den serbiske ortodokse kirkes status i Montenegro; opfordrer Kommissionen til sideløbende med tiltrædelsesforhandlingerne at være opmærksom på forbindelserne mellem den montenegrinske ortodokse kirke og den serbiske ortodokse kirke, da forbedrede forbindelser mellem de to kirker og trossamfund, der er aktive i landet, vil påvirke det politiske klima i Montenegro positivt;

41. noterer sig med tilfredshed de gode naboskabsforbindelser mellem Montenegro og

Kroatien; glæder sig over aftalen om samarbejde mellem Montenegros og Kroatiens retshåndhævende myndigheder, der opstiller en ramme for fælles aktiviteter inden for forskellige områder af politiets arbejde såsom forebyggelse af kriminalitet, grænsekontrol og bekæmpelse af komplekse former for regional og international organiseret kriminalitet; glæder sig over, at der er nedsat et fælles udvalg mellem Montenegro og Kroatien, og bemærker med tilfredshed, at de to parter er enige om at ville rette sig efter Den Internationale Domstols afgørelse i det endnu uafklarede spørgsmål om ejerskabet over halvøen Prevlaka;

°

° °

42. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen samt til Montenegros regering og parlament.